Ο κόσμος της φθοράς και ο κόσμος της αφθαρσίας (Φώτης Κόντογλου)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 30 Οκτωβρίου, 2009

Βαθειά μελαγχολία αισθάνεται κανένας, βλέποντας με πόση αγάπη και με τι ζήλο καταγίνονται οι άνθρωποι να χτίσουνε τα σπίτια τους και τα εξοχικά τους, να τα στολίσουνε απ’ έξω κι από μέσα, να βάλουνε έμορφα έπιπλα, ακριβά χαλιά, βιβλιοθήκες, έργα της τέχνης, πολυέλαια και πολύφωτα, να φυλάξουνε στα ντουλάπια τα καλά τα ρούχα τους, τα δικά τους και των παιδιών τους, να στολίσουνε τις κάμαρες μ’ ένα σωρό αγαπημένα πράγματα, που τα ξεσκονίζουνε με προσοχή μην τύχει και πάθουνε τίποτα, να περιποιηθούνε τους κήπους τους, μ' έναν λόγο να είναι αφοσιωμένοι, οι καημένοι, μ' όλη την ψυχή τους στο να κάνουνε την κατοικία τους ευχάριστη, για να περάσουνε καλή ζωή με την οικογένειά τους και με τους φίλους τους.

Σαν καθήσουνε στο τραπέζι με τα καλά τα φαγητά και με τα πιοτά, λάμπουνε τα πρόσωπά τους, τα στόματά τους δεν σωπαίνουνε από τη χαρά που νοιώθουνε, και σαν αποφάνε, πιάνουνε τα τραγούδια και τα αστεία. Πολλοί παίζουνε χαρτιά όλη τη νύχτα, και το πρωί είναι σαν άρρωστοι. Αλλοι έχουνε μανία με τις πίπες, άλλοι με τ’ αυτοκίνητα, άλλοι με το ψάρεμα, άλλοι με το κυνήγι, άλλοι με τα θέατρα, άλλοι με τα αθλητικά κι άλλοι με άλλα.

Στη συνοικία που κάθουμαι, το κάθε σπίτι έχει κι έναν κήπο, μικρόν ή μεγαλύτερον. Καμμιά φορά κάνω έναν μικρόν περίπατο κι εκεί που σιγοπερπατώ, κυττάζω τα διάφορα σπίτια. Το καθένα έχει τη φυσιογνωμία του. Τα περισσότερα είναι περιποιημένα, βαμμένα με έμορφα χρώματα, με καλοκαμωμένες πόρτες και παράθυρα, με αερικές βεράντες, κι αν είναι κανένα παράθυρο ανοιχτό, βλέπεις από μέσα, σε κάποια απ' αυτά, κανένα συμπαθητικό έπιπλο, καμμιά παλιά βιβλιοθήκη, δυο τρία κάντρα καλά, που ανάμεσά τους βρίσκεται και καμμιά προσωπογραφία. Κι απ’ όλα τούτα νοιώθεις πως εκεί μέσα υπάρχει οικογενειακή ιστορία, πως περάσανε κάποιοι άνθρωποι που δεν ζούνε, αυτοί που φτιάξανε εκείνη τη ζεστή φωλιά με τα καθέκαστά της, που τ' αγαπήσανε πολύ, μα που μ' όλη την αγάπη τους και την ευτυχία που τους δίνανε, ήρθε μια μέρα που τ' αφήσανε και φύγανε βιαστικά, δίχως να κυττάξουνε πίσω τους.

Σαν αρχίζει η άνοιξη ξώλαμπρα κι η καρδιά μας καταλαβαίνει πιο γλυκά τη ζωή, στέκουμαι για μια στιγμή κοντά στον τοίχο του κήπου κανενός σπιτιού, που έχει πολλά λουλούδια που μοσχοβολάνε. Αν είναι Κυριακή ή γιορτή, ο σπιτονοικοκύρης

σκάβει, κλαδεύει, ποτίζει, περιποιέται τα λουλούδια, αφωσιωμένος στη δουλειά του, ευτυχισμένος. Πολλές φορές τον βοηθά η γυναίκα του, ο γυιός του ή η κόρη του. Βλέπεις και χαίρεσαι την ειρηνική ζωή εκείνων των ανθρώπων κι από μέσα σου παρακαλείς τον Θεό να τους αφήσει να τη χαρούνε.
Μα, την ίδια στιγμή, έρχεται στον νου σου η σκέψη πως όλα αυτά στέκουνται στον αγέρα, και φτάνει ένα φύσημα για να εξαφανισθούνε όλα και τ' αναπαυτικά σπίτια κι οι ωραίοι κήποι και οι χαρούμενες συναναστροφές και τα πλούτη, μαζί με τους ανθρώπους που τάχουνε. Μια μαύρη αντάρα σκεπάζει την καρδιά μου, η σκέψη της φθοράς και του θανάτου, και θολώνει τα μάτια μου και με δακρυσμένα μάτια κυττάζω ανάμεσα από τα λουλούδια του μαντρότοιχου εκείνους τους ευτυχισμένους ανθρώπους, που είναι αφωσιωμένοι στην ευτυχία τους, ανύποπτοι απ' ό,τι συλλογίζουμαι κι απ' ό,τι γίνεται γύρω τους. Μπορεί να περάσω από δω ύστερ' από λίγες μέρες και να δω κολλημένο δίπλα στην πόρτα εκείνο το χαρτί με τη μαύρη κορνίζα.
Λοιπόν, πώς να μην αναστενάξεις, πώς να ψευτογελάσεις τον εαυτό σου, αφού ο άνθρωπος κι όλα όσα κάνει κι όσα αγαπά σε τούτον τον κόσμο είναι κρεμασμένα απάνω σ' ένα ανεμοδαρμένο καλάμι με μια τρίχα της αράχνης; Αλλοίμονο! Δεν υπάρχει τίποτα σίγουρο σε τούτον τον ψεύτικο τον κόσμο! Καλά τα είπανε όλα ίσκιους, όνειρα, φαντασίες, ξεγελάσματα. Τη ματαιότητά τους την παράστησε καλά ο προφήτης Δαυίδ και πιο καλά ακόμα ο γυιός του ο Σολομώντας. «Εγώ, λέγει, έγινα βασιλιάς του Ισραήλ κι έδωσα την καρδιά μου στο να ερευνήσω και να εξετάσω με σοφία όλα όσα γίνουνται κάτω από τον ουρανό. Γιατί ο Θεός έδωσε μια πικρή συλλογή που τρώγει τους ανθρώπους. Είδα λοιπόν όλα τα χτίσματα που έγιναν κάτω από τον ήλιο και να, όλα ήτανε ματαιότητα και πόθος της ψυχής... Κι εγώ έχτισα παλάτια, φύτεψα αμπέλια, έκανα κήπους και περιβόλια και έβαλα μέσα κάθε λογής δέντρο. Έκανα βρύσες, συντριβάνια, απόχτησα υπηρέτες και υπηρέτριες και κοπάδια ζώα τόσα πολλά και μεγάλα, που δεν τα είχε κανένας άνθρωπος πριν από μένα. Μάζεψα χρυσάφι κι ασήμι, πλούτη πολλών βασιλιάδων. Είχα τραγουδιστάδες και τραγουδίστριες που ευφραίνουνε τους ανθρώπους, κεραστές και κεράστριες που κερνούσανε τα πιοτά. Έγινα μεγάλος βασιλιάς και μεγάλωσα παραπάνω απ’ όσους σταθήκανε πριν από μένα στην Ιερουσαλήμ κι απόχτησα και σοφία. Κι ό,τι ζητήξανε τα μάτια μου δεν τους το στέρησα και την καρδιά μου δεν την μπόδισα από καμμιά ευχαρίστηση κι απόλαψη. Και γύρισα και κύτταξα εγώ απάνω σε όλα όσα έκανα και να, όλα ήτανε ματαιότητα».

Ναι. Όλα χάνουνται, όλα τρίβουνται, όλα γίνουνται σκόνη. Όλα τα καταπίνει ο θάνατος. Τίποτα δε μπορεί να γλυτώσει από τα δόντια αυτής της ρόδας που γυρίζει βουβά κι αλέθει τα πάντα.
Καλά για τούτα τα σπίτια και για τα χειροπιαστά υπάρχοντά μας, που χάνουνται και σβήνουνε σ' ένα ανοιγοκλείσιμο του ματιού. Μα σάμπως αντέχουνε περισσότερο στο φύσημα του θανάτου τα λεγόμενα πνευματικά έργα μας, που θέλουμε να βρούμε σ’ αυτά αποκούμπι και παρηγοριά, απελπισμένοι από τα άλλα, τα υλικά, τα

χεροπιαστά; Ωστόσο, καμμία διαφορά δεν υπάρχει ανάμεσα σε τούτα και σε κείνα! Τα πάντα ματαιότης! Τίποτα δεν θα γλυτώσει από την καταβόθρα. Μήτε οι φιλοσοφίες, μήτε τα ποιήματα, μήτε τα σοφά βιβλία, μήτε τα θαυμαστά χτίρια, μήτε τα εξαίσια αγάλματα, μήτε οι λαμπρές ζωγραφιές, όλα τούτα που τα λέμε αθάνατα, μήτε οι εξουσίες κι οι άρχοντες, μήτε η δόξα και τα φημισμένα ονόματα, που θαρρούνε όσοι τ’ αποχτήσανε πως γινήκανε αθάνατοι, πως γλυτώσανε από την εξαφάνιση! Ξεγελάσματα και ψευτοπαρηγοριές. Μέσα στην καταβόθρα που τα ρουφά όλα, θα χαθούνε μια μέρα κι οι Μεγάλοι Αλέξανδροι κι οι Όμηροι κι οι Αισχύλοι κι οι Ευριπίδηδες κι οι Φειδίες κι οι Πολύκλειτοι και μαζί τους θα εξαφανιστούνε κι οι Παρθενώνες κι οι αγιές Σοφιές κι οι Ιλιάδες κι οι Οδύσσειες, μ' έναν λόγο ό,τι βρίσκεται στον κόσμο και στη θύμηση των ανθρώπων. Αβυσσο βουβή κι άσπλαχνη θα τα καταπιεί και μην περιμένεις καμμιά παρηγοριά. Εμείς οι άνθρωποι πασκίζουμε να σώσουμε κάτι από τη φοβερή καταδίκη, για να το έχουμε για παρηγοριά, όπως κάνουμε με τα λεγόμενα μεγάλα έργα της τέχνης μας, και τα λέμε, οι δυστυχείς, αθάνατα, γιατί τα διατηρούμε στην ύπαρξη ή στη μνήμη μας χίλια είτε δυο χιλιάδες χρόνια, που είναι σαν τις λίγες μέρες που παίρνει χάρη ο κατάδικος, ως που να έρθει η ώρα του.

Ο κακόμοιρος ο άνθρωπος φράζει τα μάτια του για να μη δει τι τον περιμένει. Δεν υπάρχει πιο θλιβερό πράγμα από τον θάνατο ενός ανθρώπου που τον θεωρούνε μεγάλον και απέθαντον και του ψέλνουνε «Αιωνία η μνήμη!». Αυτό το «Αιωνία η μνήμη» το ακούμε σαν να λέγει: «Αιωνία η λήθη και η εξαφάνισις».

Βλέποντας λοιπόν πρώτα τον εαυτό μου κι ύστερα τους άλλους ανθρώπους, να καταγινόμαστε όλοι με πρόσκαιρα και ψεύτικα πράγματα και μάλιστα με τέτοιον ζήλο σαν να έχουμε να ζήσουμε αιώνια, κάθουμαι και συλλογίζουμαι: Αραγε, μοναχά αυτά τα ψεύτικα και τα πρόσκαιρα πράγματα υπάρχουνε στον κόσμο ή υπάρχουνε και κάποια αληθινά και σίγουρα; Τόση αγάπη, τόση αφοσίωση να δίνεται από τον κακόμοιρον τον άνθρωπο σε κάποια πράγματα που είναι έτοιμα να χαθούνε σε κάθε στιγμή, δεν είναι κρίμα; Αν ήξερε λοιπόν πως υπάρχουνε και κάποια αληθινά και σίγουρα πράγματα, πόση θα ήτανε η ευτυχία του και τότε η αγάπη του σε κείνα τα αληθινά δεν θάτανε ακόμα πιο μεγάλη;
Ναι, αλλά οι πολλοί οι άνθρωποι δεν πιστεύουνε πως υπάρχουνε αλλά από τούτα τα προσωρινά, κάποια που βρίσκουνται σε έναν άλλον αληθινόν κόσμο, που τον νομίζουνε για ψεύτικον οι δυστυχισμένοι που είναι γαντζωμένοι στους ίσκιους, γιατί δεν πιστεύουνε πως υπάρχει κάτι που είναι πιο σίγουρο από τους ίσκιους.
Ω! Πόσο αξιολύπητοι είναι οι τέτοιοι άνθρωποι, που δίνουνε όλη τη φροντίδα τους στο τίποτα! Αυτοί είναι «οι μη έχοντες ελπίδα», που λέγει ο Απόστολος Παύλος, και που δεν τον πιστέψανε, ακούγοντάς τον να λέγει: «*Ουκ έχομεν ώδε μένουσαν πόλιν, αλλά την μέλλουσαν επιζητούμεν*», «Δεν έχουμε, εδώ, σε τούτη τη ζωή, πολιτεία που να μείνει, να βαστάξει επί πολύν καιρό, αλλά ζητούμε εκείνη που βρίσκεται στην άλλη ζωή». Δεν υπάρχουνε εδώ, σε τούτον τον κόσμο, μήτε πολιτείες, μήτε παλάτια,

μήτε σπίτια, μήτε άλλα χτίρια, μήτε χτήματα, μήτε παπόρια, μήτε πλούτη, μήτε τίποτα, που να μην είναι πρόσκαιρο, έτοιμο να χαθεί σε μια στιγμή. Υπάρχει όμως ένας άλλος κόσμος που όλα σ' αυτόν είναι αληθινά, σίγουρα, αιώνια, γιατί αντέχουνε στη φθορά, επειδή εκεί δεν υπάρχει μήτε καιρός, μήτε η κόρη του η φθορά, αλλά όλα εκεί είναι άφθαρτα, ακατάλυτα, αιώνια, παντοτινά καινούρια, παντοτινά νέα.
Και ποια είναι αυτά; Είναι εκείνα που «μάτι δεν τα είδε κι αυτί δεν τα άκουσε και που δεν τα ένοιωσε η καρδιά κανενός ανθρώπου, εκείνα που ετοίμασε ο Θεός για τους ανθρώπους που πιστέψανε στα λόγια του και τον αγαπήσανε». Αυτοί δεν καταγίνουνται με «μάταια και ψευδή», με ίσκιους και με ξεγελάσματα, αλλά χτίζουνε από τούτον τον κόσμο σε κείνον τον άλλον άλλος σπίτι, άλλος παλάτι, άλλος πολιτεία, άλλος φυτεύει αμπέλι, άλλος περιβόλι, άλλος κήπο, που δεν χάνεται ποτέ. Αυτοί είναι «οι έχοντες ελπίδα», για τούτο ο ίδιος ο Απόστολος Παύλος τη λέγει «μακαρίαν ελπίδα», επειδή, αληθινά, όποιος την έχει αυτήν την ελπίδα, είναι μακάριος. Αυτός πατεί απάνω στη στερεή πέτρα που δεν θα σαλευθεί στον αιώνα.

Ωστόσο, όσοι καταγίνουνται μοναχά με τα πρόσκαιρα τούτης της ζωής και δεν πιστεύουνε στα αιώνια της άλλης της ζωής, σαν πεθάνει κανένας χριστιανός που δεν έδωσε πολλή σημασία σ' εκείνα που αφωσιωθήκανε αυτοί οι άπιστοι, αλλά προσπάθησε ν' αποχτήσει τα αληθινά και τα σίγουρα, ζώντας με την ελπίδα τους, σαν αποθάνει λοιπόν ένας τέτοιος άνθρωπος, τον περιπαίζουνε και λένε πως δεν χάρηκε τούτον τον κόσμο, επειδή είχε γυρισμένα τα μάτια του στον άλλον, που είναι ανύπαρχτος για εκείνους οπού τον περιπαίζουνε. Μα πολλές φορές ο χριστιανός που πέθανε με την ελπίδα του Χριστού, αγιάζει και φανερώνεται στους άπιστους, ή στ' όνειρό τους ή στον ξύπνο τους, ερχόμενος από τον άλλον κόσμο και τότε καταλαβαίνουνε οι έξυπνοι πως η εξυπνάδα τους ήτανε ανοησία και πως ο περιγελασμένος ήξερε καλά που βρίσκεται η αλήθεια. Σ' αυτά απάνω, λέγει ο Σολομώντας τα παρακάτω λόγια:

«Τότε θα σταθεί ο δίκαιος με πολλή παρρησία μπροστά σ' εκείνους που τον πικράνανε και που λέγανε πως κοπίαζε μάταια. Σαν τον δούνε, θα ταραχθούνε και θα φοβηθούνε πολύ και θ' απορήσουνε πως γλύτωσε. Τότε θα πούνε στον εαυτό τους, μετανοιώνοντας κι αναστενάζοντας: Τούτος δεν ήτανε που κάποτε τον είχαμε για να γελούμε και που τον περιπαίζαμε εμείς οι άμυαλοι; Τη ζωή του τη θεωρήσαμε για τρέλλα και το τέλος του για άτιμο; Πώς λοιπόν λογαριάσθηκε ανάμεσα στα τέκνα του Θεού κι η κληρονομιά του με τους άγιους; Ώστε πλανηθήκαμε από το δρόμο της αλήθειας και το φως της δικαιοσύνης δεν έλαμψε απάνω μας κι ο ήλιος δεν ανάτειλε για μας. Γεμίσαμε αμαρτίες, περπατήσαμε στους δρόμους του χαμού και πορευθήκαμε σε ερημιές απάτητες, αλλά τον δρόμο του Κυρίου δεν τον γνωρίσαμε. Σε τί μας ωφέλησε η περηφάνεια; Και τί κερδίσαμε από τα πλούτη κι από την αλαζονεία μας; Όλα εκείνα περάσανε σαν ίσκιος και σαν τη φωνή που σβήνει και χάνεται. Σαν το καράβι που σκίζει το κυματιστό νερό και που σαν περάσει, δεν μπορεί κανένας να

βρει κανένα σημάδι του, μήτε το αυλάκι της καρίνας του μέσα στα κύματα. Ή σαν το όρνιο που πέτα στον αγέρα και δεν αφήνει πίσω του κανένα σημάδι από το πέρασμά του, παρά χτυπά δυνατά τον αγέρα με τις φτερούγες του και τον σκίζει με βουητό και πίσω του δεν φαίνεται κανένα χνάρι από το πέρασμά του. Έτσι κι εμείς, γεννηθήκαμε και σβήσαμε και κανένα σημάδι από καλή πράξη δεν είχαμε να δείξουμε, αλλά ξοδέψαμε τη ζωή μας μέσα στην κακία μας. Γιατί η ελπίδα που έχει ο ασεβής είναι σαν το χνούδι που το παίρνει ο άνεμος και σαν την πάχνη που τη σκορπά η ανεμοζάλη».

Αλλά μ' όλα αυτά που μας λέγει η Αγία Γραφή για τη ματαιότητα τούτης της ζωής, εμείς δεν τα πιστεύουμε, και πάμε, αληθινά, σαν τους στραβούς στον Αδη. Ας φωνάζει η πονετικιά φωνή του Χριστού που ακούγεται από τη μια άκρη του κόσμου ως την άλλη: «*Μη θησαυρίζετε υμίν θησαυρούς επί της γης, όπου σης και βρώσις αφανίζει και όπου κλέπται διορύσσουσι και κλέπτουσιν. Θησαυρίζετε δε υμίν θησαυρούς εν ουρανώ, όπου ούτε σης ούτε βρώσις αφανίζει και όπου κλέπται ου διορύσσουσιν ουδέ κλέπτουσιν. Όπου γαρ εστιν ο θησαυρός υμών, εκεί έσται και η καρδία υμών*». (Ματθ. στ', 19). «Όπου, λέγει, βρίσκεται ο θησαυρός σας, δηλαδή τα πράγματα που είναι για σας πολύτιμα και τ' αγαπάτε, εκεί θα βρίσκεται κι η καρδιά σας».

***

Πιο καθαρά και πιο απλά δεν μπορούσε να παρασταθή η ματαιότητα τούτου του κόσμου, απ' όσο την παρέστησε ο Κύριος με την παραβολή του πλούσιου που καρπίσανε τα χτήματά του και που έλεγε στον εαυτό του: «ψυχή μου, έχεις πολλά αγαθά για πολλά χρόνια, αναπαύου, φάγε, πιες, ευφραίνου». Μα μια νύχτα, αναπάντεχα, του είπε ο Θεός, που δεν τον λογάριαζε ολότελα ο πλούσιος: «Αυτή τη νύχτα ζητούνε την ψυχή σου από σένα. Κι εκείνα που ετοίμασες, ποιός θα τα χαρεί;». Και λέγει έπειτα ο Κύριος: «Αυτά θα πάθει όποιος θησαυρίζει για τον εαυτό του σε τούτον τον κόσμο, και δεν φροντίζει ν' αποχτήσει τον άφθαρτο πλούτο του Θεού», δηλαδή καλά έργα και πίστη σε όσα λέγει ο Κύριος.

Κι ακόμα πιο ζωηρά και καταλεπτώς μίλησε ο Χριστός με την παραβολή του πλούσιου και του φτωχού Λαζάρου. Ένας πλούσιος, είπε, ντυνότανε μ' ακριβά και με λαμπρά φορέματα και διασκέδαζε κάθε μέρα. Ήτανε κι ένας φτωχός λεγόμενος Λάζαρος, που κειτότανε πεταγμένος κοντά στην πόρτα τ' αρχοντικού, πληγιασμένος και πολεμούσε να χορτάσει από τα ψίχουλα που πέφτανε από το τραπέζι του πλουσίου. Όπως βλέπεις, τον πλούσιο δεν τον λέγει ο Κύριος με τ' όνομά του, αλλά λέγει «ένας πλούσιος», ένας από τους πολλούς όμοιούς του, ενώ το φτωχό τον τιμά και τον λέγει με τ' όνομά του, και τ' όνομά του είναι Λάζαρος, δηλαδή τ' όνομα τ' αγαπημένου φίλου του που τον ανάστησε από τους νεκρούς, για να δείξει την ιδι-

αίτερη αγάπη του σ' αυτόν.
Και δεν έφθανε πως ήτανε πεινασμένος ο δυστυχισμένος ο Λάζαρος, αλλά είχε και τους σκύλους που γλείφανε τις πληγές του.
Το λοιπόν, πέθανε ο φτωχός ο Λάζαρος και τον πήγανε οι άγγελοι στην αγκάλη του πατριάρχη Αβραάμ. Πέθανε κι ο πλούσιος και θάφτηκε. (Ο Κύριος λέγει απότομα και μ' έναν λόγο πως θάφτηκε και τούτο, γιατί ήτανε άνθρωπος σαρκικός κι η σάρκα θάβεται). Και κει που βρισκότανε στον Αδη και βασανιζότανε, σήκωσε τα μάτια του και βλέπει από μακρυά τον Αβραάμ και τον Λάζαρο στην αγκάλη του. Και τότε φώναξε: «Πάτερ Αβραάμ, ελέησέ με και στείλε τον Λάζαρο να βουτήξει το δάχτυλό του στο νερό και να δροσίσει τη γλώσσα μου, γιατί βασανίζομαι σε τούτη τη φλόγα». Του αποκρίθηκε ο Αβραάμ: «Τέκνο μου, θυμήσου πως εσύ απόλαψες τα καλά στη ζωή σου κι ο Λάζαρος τα κακά. Τώρα, τούτος παρηγοριέται κι εσύ βασανίζεσαι. Αλλά, παρεκτός απ' αυτό, ανάμεσα σ' εμάς και σ' εσάς υπάρχει ένα μεγάλο χάσμα κι έτσι όσοι θέλουνε να έρθουνε από δω σε σας δε μπορούνε, μήτε όσοι θέλουνε να περάσουνε από κει σε μας δεν είναι μπορετό να το κάνουνε». Τότε είπε ο πλούσιος: «Σε παρακαλώ, να στείλεις τον Λάζαρο στο σπίτι του πατέρα μου, επειδή έχω πέντ' αδέρφια, να τους πει τι τραβώ εδώ χάμω, για να μην έρθουνε και κείνοι σε τούτον τον τόπο με τα βασανιστήρια». Του λέγει ο Αβραάμ: «Έχουνε τον Μωϋσή και τους προφήτες. Ας ακούσουνε τι λένε». «Όχι, πάτερ Αβραάμ, μα αν κανένας από τους νεκρούς παρουσιασθεί σ' αυτούς, θα μετανοήσουνε». Τότε ο Αβραάμ του είπε: «Αν δεν ακούνε τι λένε ο Μωϋσής κι οι προφήτες, μήτε αν αναστηθεί κανένας από τους νεκρούς, θα πιστέψουνε».

Πόσο καθαρά, με πόση απλότητα μιλά το γλυκύτατο στόμα του Χριστού μας, ώστε να τον καταλαβαίνει ο κάθε άνθρωπος! Και είδες πως στο τέλος λέγει ο δίκαιος Αβραάμ στον πλούσιο πως: «αφού τ' αδέρφια σου δεν πιστεύουνε σε όσα είπανε ο Μωυσής κι οι προφήτες, μήτε κι αν σηκωθεί κανένας πεθαμένος και τους πει για άλλη ζωή και για κόλαση και για παράδεισο, μήτε τότε θα πιστέψουνε». Ο Κύριος ο παντογνώστης ήξερε καλά τι σκληρό πράγμα είναι η απιστία και πως απ' αυτή χάνουνται οι ψυχές των ανθρώπων. Για τούτο, τότε που μίλησε στους Αποστόλους πριν ν' αναληφθεί, στέλνοντάς τους να κηρύξουνε το Ευαγγέλιο, είπε: «*Ο πιστεύσας και βαπτισθείς σωθήσεται, ο δε απιστήσας κατακριθήσεται*». Όποιος πιστέψει στον Θεό και στα λόγια του, θα σωθεί, γιατί θα κάνει αυτά που παραγγέλνει ο Κύριος, ενώ όποιος απιστήσει, θα κατακριθεί, θα κολασθεί, γιατί, αφού δεν πιστεύει, θα κάνει ό,τι ευχαριστά το σώμα του και τη σαρκική όρεξή του, όπως έκανε ο πλούσιος της παραβολής.

Μα ο άπιστος έχει τα αυτιά της ψυχής του βουλωμένα και δεν ακούει αυτά που λέγονται για τη σωτηρία της. Για τούτο ο Χριστός συχνοέλεγε: «*Ο έχων ώτα ακούειν, ακουέτω*». Κι ο Απόστολος Παύλος έλεγε: «Τί σημασία έχει λοιπόν το ότι δεν πιστέψανε κάποιοι; Μήπως η απιστία τους θα καταργήσει την πίστη του Θεού; Ο Θεός θα βγει αληθινός, ενώ ο κάθε άνθρωπος είναι ψεύτης, κατά το γεγραμμένο:

«*Όπως αν δικαιωθής εν τοις λόγοις σου και νικήσης εν τω κρίνεσθαί σε*», (Ρωμ. γ', 3), που είναι λόγια του προφήτη Δαυίδ, όπου λέγει στον Θεό πως: «Εσύ Κύριε, θα δικαιωθείς για τα λόγια που είπες, και θα νικήσεις σαν κριθείς μαζί με τον άνθρωπο, που θα βγει ψεύτης». Κι αλλού λέγει ο αγγελόγλωσσος Παύλος: «*Οι γαρ κατά σάρκα όντες τα της σαρκός φρονούσιν, οι δε κατά πνεύμα τα του πνεύματος. Το γαρ φρόνημα της σαρκός θάνατος, το δε φρόνημα του πνεύματος ζωή και ειρήνη. Διότι το φρόνημα της σαρκός έχθρα εις Θεόν. Τω γαρ νόμω του Θεού ουχ υποτάσσεται*». (Ρωμ. ζ', 5). Και πάλι ο ίδιος Απόστολος λέγει: «*Ο λόγος του Σταυρού τοις μεν απολλυμένοις μωρία εστί, τοις δε σωζομένοις ημίν δύναμις Θεού εστιν*». (Α' Κορινθ. α', 18). Μωρία, ανοησία, λέγει, είναι ο λόγος του Χριστού για όσους πηγαίνουνε στον χαμό τους, γιατί, αν ήτανε αλλοιώς, θα πιστεύανε σ' αυτόν και θα προσπαθούσανε να σωθούνε.
Και παρακάτω πάλι λέγει το ίδιο: «*Ψυχικός (σαρκικός) άνθρωπος ου δέχεται τα του Πνεύματος του Θεού. Μωρία γαρ αυτώ εστιν*». (Α' Κορινθ. β', 14). Και σε άλλο μέρος λέγει: «*Ει δε και έστι κεκαλυμμένον το Ευαγγέλιον ημών, εν τοις απολλυμένοις εστί κεκαλυμμένον*» (Β' Κορινθ. δ', 13). Δηλαδή: Το Ευαγγέλιο, η διδασκαλία του Χριστού, είναι καθαρή και απλή και μοναχά για όσους είναι άπιστοι (χαμένοι), γι' αυτούς είναι σκεπασμένη και σκοτεινή. Παρακάτω λέγει: «*Τα βλεπόμενα πρόσκαιρα, τα δε μη βλεπόμενα αιώνια*». (Β' Κορινθ. δ', 18). «*Η γαρ σαρξ επιθυμεί κατά του Πνεύματος, το δε Πνεύμα κατά της σαρκός. Ταύτα δε αντίκειται αλλήλοις, ίνα μη α αν θέλητε, ταύτα ποιήτε*». (Γαλάτ. ε', 17). «*Ο σπείρων εις την σάρκα εαυτού εκ της σαρκός θερίσει φθοράν, ο δε σπείρων εις το πνεύμα εκ του πνεύματος θερίσει ζωήν αιώνιον*». (Γαλάτ. στ', 8). «*Ελπίδα μη έχοντες και άθεοι εν τω κόσμω*», λέγει στους Εφεσίους, «*πως έναν καιρό ήσαστε χωρίς Χριστό, ξένοι των διαθηκών της επαγγελίας, μην έχοντας ελπίδα και άθεοι στον κόσμο*». (Εφεσ. β', 11). Στον Τίτο γράφει: «*Επεφάνη γαρ η χάρις του Θεού η σωτήριος πάσιν ανθρώποις, παιδεύουσα ημάς, ίνα, αρνησάμενοι την ασέβειαν και τας κοσμικάς επιθυμίας, σωφρόνως και δικαίως και ευσεβώς ζήσωμεν εν τω νυν αιώνι, προσδεχόμενοι την μακαρίαν ελπίδα και επιφάνειαν της δόξης του μεγάλου Θεού και σωτήρος ημών*». (Τίτ. β', 11). «*Απόκειται τοις ανθρώποις άπαξ αποθανείν, μετά δε τούτο κρίσις*». (Εβρ. θ', 27).
Κι ο άγιος Ιάκωβος ο Αδελφόθεος λέγει: «*Αγε νυν οι πλούσιοι, κλαύσατε ολολύζοντες επί ταις ταλαιπωρίαις υμών ταις επερχομέναις. Ο πλούτος υμών σέσηπε και τα ιμάτια υμών σητόβρωτα γέγονεν, ο χρυσός υμών και ο άργυρος κατίωται και ο ιός αυτών εις μαρτύριον υμίν έσται και φάγεται τας σάρκας υμών ως πυρ*». (Ιακώβου ε', 1).
Κι ο Απόστολος Πέτρος γράφει: «*Ήξει δε η ημέρα Κυρίου ως κλέπτης εν νυκτί*». (Β' Πέτρου γ', 10).
Τέλος, ο Απόστολος Ιωάννης γράφει: «*Ημείς οίδαμεν ότι μεταβεβήκαμεν εκ του θανάτου εις την ζωήν*». (Α' Ιω. γ', 14).

Βλέπετε, αγαπητοί, πόσα είναι γραμμένα στα άγια βιβλία της θρησκείας μας, αυτά κι άλλα πολλά, για να πιστέψουμε στη μέλλουσα αιώνια ζωή και να μην είμαστε

προσκολλημένοι σε τούτη την πρόσκαιρη; Πώς, λοιπόν, θα βρούμε απολογία στην απιστία μας; Ο Χριστός είπε: «*Ει μη ήλθον και ελάλησα αυτοίς, αμαρτίαν ουκ είχον. Νυν δε πρόφασιν ουκ έχουσι περί της αμαρτίας αυτών*». (Ιω. ιε', 22). «Αν δεν ερχόμουνα, λέγει, και δεν μιλούσα, αμαρτία δεν θα είχανε οι άνθρωποι. Αλλά τώρα δεν έχουνε πρόφαση για την αμαρτία τους».

Μαθαίνουμε τόσα και τόσα μάταια πράγματα, η περιέργειά μας δεν αφήνει τίποτα χωρίς να το εξετάσει και μόνο τι λέγει το Ευαγγέλιο για τη σωτηρία μας δεν βρίσκουμε καιρό να το διαβάσουμε και να το μάθουμε. Για να γιατρέψουμε την πιο παραμικρή αρρώστεια του κορμιού μας, ψάχνουμε και βρίσκουμε τον γιατρό και το γιατρικό, μα για το τι θα γίνει η ψυχή μας σαν πεθάνουμε και με τι τρόπο θα τη γλυτώσουμε από την καταδίκη, δεν δίνουμε καμμιά προσοχή κι ούτε νοιαζόμαστε καθόλου. Καταγινόμαστε με ψευτιές, ενώ την αλήθεια που μας φανέρωσε ο Χριστός και που πρέπει να ζητούμε να τη μάθουμε όπως τρέχαι να βρει το νερό ο διψασμένος, δεν έχουμε καιρό να τη γυρέψουμε! Για τούτο είμαστε άξιοι να καταδικαστούμε πολλές φορές και σαν θα παρουσιαστούμε μπροστά στον Κύριο, τρέμοντας, κατά τη Δευτέρα Παρουσία και μας ρωτήσει αν τον ξέρουμε, θα πούμε τότε με κλάμματα: «Πότε σε είδαμε, Κύριε;». Κι Εκείνος θα μας πει: «Καγώ, ουκ οίδα υμάς», «Κι εγώ, δεν σας γνωρίζω».

«Ζητήσατε τον Κύριον, ω κατάδικοι και κραταιώθητε τη ελπίδι, ζητήσατε το πρόσωπον αυτού δια μετανοίας και αγιασθήσεσθε τω αγιασμώ του προσώπου αυτού και των αμαρτιών υμών αποκαθαρισθήσεσθε. Δράμετε προς Κύριον όσοι εν αμαρτίαις υπεύθυνοι, τον δυνάμενον συγχωρείν αμαρτήματα. Μεθ' όρκου γαρ είρηκε δια του προφύτου λέγων: Ζω εγώ, λέγει Κύριος. Ου βούλομαι τον θάνατον του αμαρτωλού, ως το επιστρέψαι και ζην αυτόν. Και πάλιν: Όλην την ημέραν διεπέτασα τας χείρας μου προς λαόν απειθούντα και αντιλέγοντα. Όλη τη μέρα άπλωνα τα χέρια μου στους ανθρώπους που δεν θέλανε να ακούσουνε τα λόγια μου».

*(Απόσπασμα από το βιβλίο «**Μυστικά Ανθη**», Εκδόσεις Παπαδημητρίου)*